

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 398/2014
08.04.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужиље Т.Б. из Б.В., чији је пуномоћник адвокат М. С. из С., против туженог Завода за јавно здравље С., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиље против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1678/13 од 30.01.2014. године, у седници одржаној 08.04.2015. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1678/13 од 30.01.2014. године и предмет враћа истом другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П1 476/2011 од 04.04.2013. године, поништено је као незаконито решење туженог бр.248/13 од 29.08.2011. године, тужени је обавезан да тужиљу врати на рад на послове радног места које одговара степену и врсти њене стручне спреме, знању и способностима, као и да јој накнади трошкове парничног поступка у износу од 130.450,00 динара. У преосталом делу је захтев за већу накнаду трошкова поступка одбијен.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1678/13 од 30.01.2014. године, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу и одбијен је тужбени захтев да се поништи као незаконито решење туженог бр.248/13 од 29.08.2011. године и обавезе тужени да тужиљу врати на рад. Преиначена је и одлука о трошковима тако што је тужиља обавезана да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 72.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04 и 111/09) који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. важећег ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11...55/14), и утврдио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, на којем је заснована побијана пресуда, тужиља је била у радном односу код туженог на неодређено време на пословима техничара лабораторије у Ц. за х. и х. Е.. Решењем туженог бр.248/13 од 29.08.2011. године отказан јој је уговор о раду због престанка потребе за

њеним радом услед економских промена, уз престанак радног односа 29.08.2011. године и отпремнину од 227.842,00 динара, која јој је исплаћена.

Отказном решењу претходила је измена акта туженог о организацији и систематизацији послова и доношење програма вишка запослених. Новим Правилником о организацији и систематизацији послова од 30.06.2011. године, предвиђено је да се у Ц. за х. и х. е. (у којем је радила тужиља) радно место техничара у пријемној канцеларији попуњава са три запослена а теренско техничара са четири запослена. Таквим одредбама измењен је ранији Правилник о организацији и систематизацији од 07.07.2009. године којим је било предвиђено попуњавање радног места техничара у пријемној канцеларији са пет извршилаца, техничара са четири извршилаца и помоћног техничара са једним извршиоцем. Програм решавања вишка запослених донет је 30.07.2011. године. Њиме је констатовано да је дошло до економских промена и да је престанак потребе за радом одређеног броја запослених последица тренда смањења обима посла и отежаног пословања у условима светске економске кризе, при чему је исказан финансијски резултат за претходне три године. Програмом је утврђен укупан број од 14 запослених који су вишак и предвиђене су мере којима се стварају услови за запошљавање и начин решавања вишка запослених. Утврђени су основни и допунски критеријуми за одређивање вишка запослених. За одређивање вишка запослених за радна места на којима је смањен број извршилаца основни критеријум је била оцена знања и примена знања код туженог. У том циљу је и формирана комисија која је вршила оцењивање. На пословима на којима је радила тужиља било је пет извршилаца. Приликом оцењивања знања запослених тужиља је, као и преостала четири запослена, оцењена оценом 5, док је у примени знања оцењена оценом 4,6. Након извршеног оцењивања применом корективних фактора тужиља је добила коначну оцену 4,8. На тај начин је оцењена нижом оценом од колегиница, од З.М. и Б.В. Нашла се на списку запослених за чијим радом је престала потреба, због смањеног броја извршилаца на пословима на којима је радила и немогућности да је премести на друге послове код туженог или другог послодавца, односно да јој се обезбеди нека друга мера предвиђена програмом.

Полазећи од овако утврђених чињеница другостепени суд је, преиначењем првостепене пресуде одбио тужбени захтев за поништај решења о отказу и за враћање тужиље на рад. Такву одлуку засновао је на закључку да је решење о отказу донето из оправданих разлога и на основу законито спроведеног поступка у смислу члана 179. тачка 9. у вези члана 153-156. и 158. став 1. Закона о раду.

Основано се ревизијом тужиље побија другостепена пресуда. Основани су ревизијски разлози да је другостепена пресуда захваћена битном повредом парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, јер су разлози о битним чињеницама противречни међу собом, као и у односу на садржину доказа у списима и чињенично стање утврђено у првостепеном поступку, на којем су засноване обе нижестепене пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању које другостепени суд узима за чињеничну подлогу своје одлуке новом систематизацијом код тужене на радном месту техничара у пријемној канцеларији (лабораторији) смањен је број извршилаца са пет на три. Приликом утврђивања вишка запослених у таквој ситуацији тужиља је слабије оцењена од две друге колегинице које су радиле на истим пословима. Код таквог чињеничног стања нејасан је закључак

другостепеног суда о правилности утврђивања тужиле као вишка запослених на тим пословима (техничара у пријемној канцеларији) и о законито датом отказу због престанка потребе за њеним радом. Приликом оваквог закључивања другостепени суд није узео у обзир утврђене чињенице, садржане у разлозима првостепене пресуде, да је од пет запослених на истим пословима, тужилца (са коначном оценом од 46,8) боље оцењена од преостале две колегинице (М.М. и Ј.Б., обе оцењене оценом 46,5). У таквој ситуацији у којој је тужилца треће рангирана од три најбоље оцењених од укупно пет запослених на истим пословима техничара у пријемној канцеларији, противречно је и очигледно погрешно резонување да је могла бити вишак по критеријуму оцењивања знања и примене знања код туженог.

Побијану пресуду о преиначењу пресуде другостепени суд је донео одлучујући о жалби туженог у седници већа а не после одржане расправе. Једино после одржане расправе у смислу чл.369. став 2. и 370. ЗПП другостепени суд је могао да на основу оцене изведених доказа утврди друкчије чињенично стање од оног у првостепеној пресуди и на основу тога донесе преиначујућу одлуку одбијањем тужбеног захтева (члан 380. тачка 1. ЗПП). Уместо тога, другостепени суд је без одржане расправе на истој чињеничној подлози садржаној у првостепеној пресуди, донео другачију одбијајућу одлуку о тужбеном захтеву. Како је према до сада утврђеном чињеничном стању које прихвата и другостепени суд, од пет постојећих извршилаца на истим пословима тужилца ушла међу три боље оцењена запослена, колики је и број предвиђених извршилаца (три) после смањења по новој систематизацији, нелогично је и неприхватљиво правно резонување и пресуђење садржано у побијаној пресуди.

Зато је применом члана 406. став 1. и 407. став 2. ЗПП, побијана пресуда морала бити укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби. Укинута је и одлука о трошковима која зависи од коначног исхода спора (члан 161. став 3. ЗПП).

**Председник већа-судија
Љубица Милутиновић,с.р.**